

Čís. 833.

Nezpůsobilostí míní § 1315 obč. zák. vlastnost trvalou. Ojedinelý případ hrubé nedbalosti, zvláště udál-li se za okolností mimořádných, nestačí.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, Rv I 631/20.)

Žalobce utrpěl úraz tím, že koně, zapřažené do vozu žalovaného a řízené jeho kočím, uleknuvše se vozu elektrické dráhy, se splášili a narazili na vůz žalobcův, a domáhal se náhrady škody jednak na majiteli povozu, jednak na kočím. Procesní soud první stolice uznal nárok po právu pouze proti kočimu, odvolací soud též proti majiteli povozu. **Důvody:** Dle § 1315 obč. zák. ve znění třetí dílčí novely ručí ten, kdo používá nezpůsobilé osoby k obstarávání svých záležitostí, vůbec za škodu, kterou tato osoba v této vlastnosti způsobila třetímu. Podle sdělení min. sprav. ve věstníku ze dne 22. března 1916 na stránce 119 zůstala III. dílčí novela ručení v zájmu obchodu potud, že zaměstnavatel ručí za nezpůsobilost osoby, jejíchž služeb používá, i v tom případě, když mu tato nezpůsobilost nebyla nebo nemusela býti známa v době zjednání této osoby, a ručí i v tom případě, když nestihá žádné zavinění ani pomocnou osobu při jednání, jež způsobilo škodu, ani zaměstnavatele při výběru, z jednání této osoby, jen když škoda byla způsobena »v této vlastnosti«, t. j. při výkonu pro zaměstnavatele a nikoliv pouze u příležitosti tohoto výkonu a když příčinou škody jest nezpůsobilost osoby, když tedy nastala škoda tímto nedostatkem způsobilosti. Že druhý žalovaný, jak se ukázalo, jest nezpůsobilým a že žalobcova škoda vznikla pouze tímto nedostatkem způsobilosti druhého žalovaného, k řízení mladých koní ve chvíli, kdy se setkali s motorovým vozem elektrické dráhy pouliční, usoudil první soud právem z prokázaných okolností. Pak ale měl mimo druhého žalovaného podle § 1315 obč. zák. uznati, že také první žalovaný ručí žalobci za škodu, která mu tím vzešla.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Soud odvolací neprávem pokládá druhého žalovaného za nezpůsobilého ve smyslu § 1315 obč. zák., neboť ze skutkových zjištění soudu procesního první stolice, jež soud odvolací beze změny převzal, nic nevysvítá, z čeho by mohlo býti usuzováno na takovou nezpůsobilost druhého žalovaného. Dne 11. dubna 1919 dopustil se ovšem hrubé nedbalosti jako kočí, ale byl to jediný zjištěný případ a stal se za okolností mimořádných; nezpůsobilostí dle § 1315 obč. zák. sluší však rozuměti trvalou vlastnost zřízencovu, záležející buď v nedostatku potřebných znalostí praktických, nebo ve vadnosti povahy, následkem kteréžto vlastnosti zřízenec jest neschopen, obstarávati práce, k nimž jest ustanoven.

Čís. 834.

Podpis všech tří svědků s dodatkem jako svědek poslední vůle je podmínkou platnosti posledního pořízení.